

תלמודו בידו

דף כב עמוד ב

- א] האם מותר למנות את ישראל במספר, ומניין ?
- ב] כיצד מיישבים הסתירה, האם "מספר בני ישראל כחול הים" שניתן למנין, או ש"לא יספר" ?
- ג] מחמת איזו עבירה נענש שאול שלא נמשכה מלכותו ?
- ד] אלו עבירות חטא דוד, והאם נענש עליהן ?

- א] אסור למנות את ישראל לפי גולגולותיהם, ואפילו לצורך דבר מצוה. לכן בפייס שבמקדש סופרים את אצבעות הכהנים, ולא את גולגולותם. וכן במלחמת שאול בעמלק, מנו את העם על ידי שכל אחד מישראל לקח טלה מצאן שאול, וספרו את הטלאים. והמונה עובר בלאו, שנאמר "מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד ולא יספר".
- ב] 1. כשעושים רצונו של מקום "לא יספר". כשאינן עושים רצונו, "כחול הים".
2. בידי אדם אי אפשר לספורם. אך בידי שמים, אפשר.
- ג] מפני שמחל על כבודו, נענש שאול שיבא לידי חטא ומחמתו יפסיד את המלוכה. והחטא הוא שלא הרג את אגג [ואחר כך חטא גם בהריגת נוב עיר הכהנים].
- ד] 1. שלח את אוריה החתי [בעלה של בת שבע] למלחמה כדי שיהרג שם. ולא נענש.
2. הוסת בסוף ימיו למנות את ישראל, ובא עליהם דָּבָר. ולא נענש.
3. לקח את בת שבע בחיי בעלה. ונענש שנצטרע ששה חדשים, ופרשו ממנו הסנהדרין. ומתו שלשה מילדיו [הילד שנולד מבת שבע, אמנון ואבשלום], ונאנסה תמר.
4. לרב, קיבל לשון הרע מציבא, שסיפר שמפיכוש בת יהונתן שואף לשוב למלוכה. ונענש, שבאותה שעה יצאה בת קול שרחבעם וירבעם יחלקו את המלוכה. אך לשמואל ורב הונא, לא קיבל דוד את לשון הרע.